

DOMOVINA

Uvodničko besedilo
je na Schillerjevi costi št. 2. — Doprino blagovoljne fratre
Ernati, rokospod se ne vrednja.

Sestavljeni izkriji na leden, vsek ponavljajoči, sredotoč in potekot ter velja za Ameriko in Nemčijo 12 krov, po letu 6 krov, 3 meseca 3 krov. Za Ameriko in drugo deloto istočno ved, kateri morda potemša, nazore: Na letu 17 krov.
po letu 6 krov 50 vln. Nenadzina se poljiva upravljalstvu, plodnje se vsegaj.

Ekskluzivno
se pišejo od vsake pošt-velele po 20 vinarjev na vse
kotik: za vojno inzervirje in možgostveno inzervirje
zaseben poprot.

Prtipoljski predlogi in njih odgovor na Madžarskem.

V praksem delčesem zboru je predložila praska vlada dva zakonska nádrt na pravljeno proti Poljakom, namenjena v "obrambo Nemčije na zapadnem Prusku in na Poensajanem". En zakon preporočuje posvetovanje se na javnih shodih na Pruskega državnega jedika kot nemščine. S tem bi bila poljskim delovcem naravnost onemogočena vsaka strokovna organizacija, odveta bi jim bila vsaka politična pravica, čeprav so pruski državljanji ter Prusiji plačujejo davke v krv in denarju. Drugi zakon je predlog o razvijanju poljske zemljiške posesti. S tem zakonom bi zadobila praska komisija za naseljevanje Nemcev v poljskih krajih pravico, Poljakom siloma iztrgati zemljiško posest iz rok ter je pognati po svetu. V ta namesto zahteva praska vlada 400 milijonov mark. (Do sedaj je že potrosila 350 milijonov). Ta zakonski predlog je predložil knez Bülow z govorom, kaževočno pa moreno pripovedovali od odvetnika državnega reprezenta; falsoficijal je dejstva in pojme s cinizmom, kateri bi bil v moderni in kulturni državi nemogoc — na Pruskom je pa mogoč! Dejal je med drugim, da je delovanje pruske vlade in družbe za naseljevanje odlično kulturno delo, da je pa v zadnjem času komisija natele na hude težave. "Ne moremo kupovati zemljišč s proste roke, ostaja nam torej le edino sredstvo: ekspropriacija. To sredstvo je po mojem prepričanju zakonito dopustno. Tudi ni novo: knez Bismarck se ga je hotel že prej enkrat poslužiti. Trenutek, ko treba uporabiti to prej odločeno sredstvo, je sedaj napočil. Proučeval sem

je enkrat temeljito to vprasanje, preden sem se odločil nastopiti to pot in prišel sem do prepričanja, da bres razvijanje (ekspropriacije) ne pridejo k cilju. Vsi novejši posnemajoči predlogi brez ekspropriacije niso izdajo". Potem pravi nemški nadšef, nemški pogum in odprtost na usta nemškega kancelarja: "Ne bodovali ostrege orodja ekspropriacije za napad ampak za obrambo. Tlačiteljske politike ne delajo Nemci ampak Poljaki". Na ta nadaljnja in v tem dana falsificira nadalje ta nemški knez zgodovino zatrjavajoč, da se Nemci vedno občivali, ko so se Poljakom skazali prijazne. Toda od 1863. l. je stvar dragača. "Od tega dobesed je hvalaboga zboljal nad polejaj na svetu tako, da je misel na pomoč izza meje naše države, osirona na vrtajo, zaston". Politika sedanja vlade je politika Bismarcka in Fridrika Velikega. Vemo ravno tako dobro kakor Poljaki, da dosežemo svoj cilj se le tedaj, ko dosegemo to, da bodo Nemci imeli včem zemljišč v svoji lasti ko Poljaki". — Take je storil knez Bülow celo uro. Nam pa je teh par stavkov dovolj, da razloži spredvsi kako široko in ohlapno vse imajo pruski politiki.

Proti temu barbarestu se oglašajo vse dostojnejši listi in politiki, dobro vedeč, da bode ta zakon, ako ga praska vladica sprejme, pokrili Prusijo s strusto pred celim civiliziranim svetom, da pa ne bodo koristili ponemajodi njih politiki. Proti tem prodlogom je princesa "Frankfurter Zeitung" ostre članek. Tudi znani politik in profesor Delbrück se je v svojih "Preussische Jahrbücher" ostro obrnil proti tem predlogom. "Berliner Tageblatt" pravi o njih, da se pod praskim vzorom "poljsko vpravljanje". In bil bi haje Šakraj čas, da bi se nevezte nemadiške narodnosti, kateri medžarska država obiskuje z zemljiško posestojo (!), drvi (!) žitom (!) solami (!) otroškimi zavetišči (!!!) itd. in katera za vse to spodkopajojo državni red, jednotno in celoto države ter se vedenje s sovražnikami, — da bi na te nemadiške narodnosti po praskem vzoru pala zelenava rokana Ogrskem gospoduječega medžarskega naroda. Finančni položaj ogriske države ni prav nič slabši (?) nego je

redno sebičnost in nazadnjajstvo. Tej karakteristični nimavo nič dodati, k vedemo to, da sta Bülow in Apponyi snakli parček!

O tem nam prida odgovor, ki so ga vzbudile te pranske brutalnosti v državi medžarske aristokrata klike. "Badespeti Hirzap", glasilo Evgena Rakosija, dana magnatske zbornice, je prinesel to dni članek, v katerem govori o "pruski telesni roki", katera se je dvignila nad Poljake na Poensajanem in v vzhodni Prusiji. Madžarski list govori o globoko vkorisnini ljubljene poljskega naroda za rodne grude in maternega jedika, s katero so poljski kmetje in veleposedniki do sedaj nezpolno branili svojo po pradedki podobran last proti napadom pruske vlade, ki je zastonj potrosila 350 milijonov mark, da bi jim to last iztrgalila in rok. Pravi pa tudi, da je posnemajoč teh delč, državna neobčnost vsega nemškega naroda in cele nemške države. Bremščina je praska politika — ali v nemškem interesu potrebuje in nikdo nima pravico zmerjati zaradi tega Prusije, ki je svobodna, suverena država ter sme kot tak postopati s svojimi podaniki popolnoma po svoji volji, vtlesenih v obliko zakona! "Tudi Madžari imajo svoje "poljsko vpravljanje". In bil bi haje Šakraj čas, da bi se nevezte nemadiške narodnosti, kateri medžarska država obiskuje z zemljiško posestojo (!), drvi (!) žitom (!) solami (!) otroškimi zavetišči (!!!) itd. in katera za vse to spodkopajojo državni red, jednotno in celoto države ter se vedenje s sovražnikami, — da bi na te nemadiške narodnosti po praskem vzoru pala zelenava rokana Ogrskem gospoduječega medžarskega naroda. Finančni položaj ogriske države ni prav nič slabši (?) nego je

stanje pruskih državnih finanč, in ako ima Prusija za omenjene namene 300 milijonov mark, se bodo tudi na Ogrskem vzdolj sosed vodil 100 milijonov krov — in minister Daranyi (ugradki poljedelski minister) bodo že vedel, kako naj jo porabi.

Krasne duše so se torej nadleži; kakor se vedno najdejo. Pa že prav nikakor se dvomimo o tem, da Madžari nikoli posenamati Prus. je vendar med Madžari in Prusi je velikanski razloček.

Ako nemški narod na Pruskom pozablja na one idejale, ki so mu jih postavili njegovi duševni velikani Kant, Herder, Fichte in drugi, kateri se nekdaj visoko držali zastavov najvišje aravnosti in humanitete, aki so vrgli na same humanost, pravico, spodbujanje do kraljevskih objektov med staro žaro, ampak tadi siloma jemljijo množico svojih sodržavljanih in, kar proglašajo za se hot nedotakljive, sveto stvar, na kateri sloji ves sedanji državni red, t. j. skozi oropajo svoje poljske sodržavljane njih lastnine — se pokrivajo s tem s strimoto pred celim svetom, sklicujejo se pa lahko na to, da so politično, gospodarski in kulturno jednolit narod, tvoredi veliko vedino v državi. Pa tudi to jim ne daje pravice do lastnine in njih protipoljska politika ostane še kljub temu stratenos barbarsom.

nia zavodov, rodbinskih krožkov in drago plačanega „javnega močenja“; nima za seboj ne močnega srednjega stanga nima samostojne industrije, nima svoje izvirne izobrazbe ne v vedi, ne v umetnosti, ne v školstvu, s s katerim bi rada podjavljala „druge narodnosti“ in mučil z njimi Število Madzarov; da celo gmočno izvrševalno moč si je ta vladajoča klika moralis sposobiti ter je v sledi tega odvisna od opotočne sreče in pride lahko vsak čas dovoljno „na kant“ — in tako družba zahteva razlastnevalnih zakonov preti domačim narodnostim, katere prehravajo na svoji podedorani zemlji že tisočletja in ki so ponagale stvoriti ogroženo državo?

Le potrpljenje! Tudi na te budapestanski bilbile v žepnem formatu pride medla splošne in jednake volitne pravice. Da pa treba zgodovinarstva in tiraniji te ostalne plemensko-klerikalne klike, ki sedaj še absolutno vlaže na Ogrskem napraviti v vsemi sredstvi konec, o tem ne more nikdo več dvoniti.

Cum prejo, tem bolje — Kossuth-Apponyi-jeva država v sreči Evrope je še vedji kulturni skandal ko pruska protipoljska politika!

Politični pregled.

Domačo delo.

Luengerjeva zgovornost ali gesto-benedict postaja kršč. socijalni stranki in diplomaciji te neprijetna. S svojimi napadi na boštvo in še posebno na učiteljstvo in dijalište visokih šol je Luenger vzbudil mogočen odpor v vseh prizadetih krogih, kateri so na shodih in v časopisih kaj ostro odbili njegove napade, glavno pa še le pride pri razpravi v Masarykovem najnovejšem predlogu v parlamentu. Vse to bi bil latko svoji stranki pristrel, aki bi bil mogel malo brzini občatek znagodljivosti, ki ga kot naseljali kršč. socijalne stranke navdaje. Pa tadi avstrijski diplomaciji je prizadel s svojim ostrim in nepremišljanim govorom proti Italiji o pričeli Radeckijevi slavnosti na Dunaju, mnogo neprijetnosti ter jo prisilil k zelo uljudnemu opravljanju nasproti svoji zaveznici. Pod obliko „visoko uradno“ je prinesel „Politische Korrespondenz“ pojasnil, v katerem dela avstrijska vlada sebi in italijanski vlasti pokone, čet, da imati ob največji zaseži za to, da vladajo med zaveznicami tako dobro razmerje ter objubljuje, da se in za italijansko vlast, da si bodoči prizadevali vrdrati zmer te izborne politike. O irredentizmu, proti kateremu je Luenger zagatelj, govorji se v tem pojasnilu ali opri-

vičenja čisto prezirljivo kakor o prikazni, ki nima nobenega pomena in v Avstriji polagoma zamira. Na koncu izraza nado, da bode Italija prizanesljiva izbruhu klerikalne gostobesednosti ter da ji ne bode pripisovala niskoga pomena. Italijansko časopisje hvaljeno potrjuje opravljanje in naglost, s katerim je bilo izrazeno in nadzeti se je, da gestobesednost klerikalnega vojnude ne bode imelo v tem obziru slabih posledic in da ni napravila večje ikode.

O združenju Bosne in Hercegovine z Avstrijo pišejo v zadnjem času posebno klerikalni listi. Nedavno je pisal nek „Hrvat“ v „Vaterland“ o tem vprašanju ter izrazil nado, da bodo evropske velešole privolile k temu, da na tak način prislavijo 60 letnico vladanja cesarja Franca Jozefa. Neverjetno, da bi se dala mednarodna diplomacija vesti v svojih sklepih po tako nečim žutih, morala bi v takih slinčajih jemati obziri in misljene, na katerih in koristi prebivalstva teh dveh držel. To pa je odločno protipripojenju z Avstrijo. Glasilo mošmedancev, mostarski „Mesavat“ piše: „Mi smo najodločnejši nasprotniki pri-pojenja Bosne in Hercegovine k Avstriji; to bi se moglo izvesti samo z nasiljem in proti volji prebivalstva. Vas mošmedansko in pravoslavno prebivalstvo protestira proti združenju okupiranih dežel z Avstrijo, katero bi ne pomislio drugač nego proteliranje prisiljene maločetvilnega kajtalskega prebivalstva. Prepricani smo, da velesilo ne dovolijo združenja, kljub temu pa izrazimo svoj protest in svarilo: da se ne bode zdele, da se s podobnimi načrti kakorkoli strinjam.“

Najnovije politične veste.

Različni časniki so imeli te dni bravočko, da je izstopil pod. Ivčevič iz „Zvezze južnih Slovanov“. Kakor izveni iz zanjoščeve vita, je ta vest popolnoma izmišljena.

Fml. baron Georgij je imenovan domobranski ministrom. Kakor znano je prejšnji minister Latač padel vodil znanih prizorov v drž. zborni radi triplačenja vojakov.

De bi vlast omajala stališče „Zvezze južnih Slovanov“, si naročuje iz Dalmacije dobro plačane „izjave“, da morajo dalmatinski poslanci glasovati za — nagredo.

Ogrska vlada je sklicalna za prihodki ponoseljek hrvatski sabor, da bi onemogočila borbo Hrvatov v Budimpešti.

V včerajšnji seji drž. zborna je govoril poslanec z Masaryk z velikim uspehom za svobodo znanosti na univerzitetih.

krčevito držel z obema rokama kot zlomljene palice, katero si je tako telo.

Vse druge podrobnosti so zavite v neko skrivnostno maglo, ki je niti staro Števnickovo gospodinju ni spala razgrniti zvedavim in radovednim meščanom.

V prvem hipu je misil nad junak iti k odvetniku in točiti Šimenu Vrhoto ter pritožiti tožbi kot dokaz kot zlomljene palice.

Alli drugi dan je izginila njegova jeca popolnoma. Odpastil je Vrhoti vse in dal palico v zbirko svojih relikvij; na njej pa je pritrtil listič z napisom: „Polovica palice Petra Galparja Števnicka.“

Alli tadi to si je napovedil premisil in je v tretega dne vratil palico, nadzaji spomin na obisk pri Vrhoti, nazaj z zanesljivim človekom.

(Dalej prikaziti.)

Dopisi.

Pohištvo, 2. decembra 1907.

Slavno uredništvo „Domovine“

Celje.

Vljudno prosim, priobčite resnici na ljubo naslednje vrstice v prihodnji številki Vašega cenjenega lista.

V „Slovencu“ št. 274 od 27. nov. 1907 pišejo gg. Ivan Hauptman, Jakob Bizjak in Franc Ambrož, da je ravatelj Zadržane Zvezde v Celju g. Franjo Josi pri nekem posvetovanju pri poljčanski hranilnici in posojilnici, ko se je predlagalo, da se pova g. in župnika, da pristopi kot ud k omenjeni posojilnički rekel: „Brez črnih bodete že opravili.“

Resnici na ljubo konstituiju kot naseljnik Hranilnice in posojilnice v I. jéjah, da gosp. Josi ni bil nikdar načrtoč ob prilikah, ko se je sklepalo o sprejetju zadržnikov ali se je posvetovalo o povabilu k pristopu, najmanj pa takrat, ko se je govorilo o župniku, katerega je g. Josi, v kamor je vsem zatrdil in dokazal s kopijo, že pred leti vabil, da bi pomagal ustaviti Raiffeisenovka, česar pa ta ni hotel storiti in se za to sploh ni hotel brigati. Gospodom Hauptman, Bizjak in Ambrož se je nekoliko zmešalo in so sedaj nahujkani od zunaj, zavrnili te besede na g. Josita, kateri bi jih, ako jih je govoril, kot mod poštenjam gotov tudi sam potrdil. Dotični besede pa je govoril bivši odbornik posojilnice in zaveznik zgorajnjih treh modnikov namreč g. Franc Gajšek, najboljji prijatelj župnika, ob nekem posvetovanju, ko smo bili zbrani brez g. Josita. Ker je po slednji, kakor prvi imenovani trije vseid dogovoril, ki jih nočem navajajo, strbal iz posojilnice, se sedaj jezijo nad g. Jositem, kateremu smo vsi skupaj obilo hvale dolžni.

Josif Štrelič, nedučitelj in načelnik hranilnice in posojilnice v Poljčanah.

Gospod Franjo Josi nam pa v tej záderi, o katerer smo ga vprašali, piše slednje:

„Na časnikarska natolcevanja, obrekovanja in zarivjanja ne budem reagiral. Če potreba, si pošiljem primernega zadolženja drugega. Je mnogo ljudi, ki me sploh ne morejo razumliti. Kako pa sem bila poljčanskega župnika jar vabil te pred leti, naj mi pomaga v Poljčanah ustaviti Raiffeisenovka, naj svedoč kopija slednjega pisma, ki sem ga župniku Alojiju Cilenšček pisal dne 23. decembra 1902 pod štev. 685. Prepis dotične kopije sem pokazal tudi Poljčančanom ob neki prilici, ko sem jih letos podvračal v posojilnici. Original kopije pa je na razpolaganje v pisarni Zadržne Zvezde. Dotični dopis se glasi doslovno tako le:

„Celje, 23. decembra 1902.

Velecenejni gospod župnik!

Nam, če se še spominja na mojo fizijonomijo, gotovo pa Ti je še to spominja, da sva bila sočna, ali vaj Ti je znano moje ime in časopisov. Ne zameri mi toraz prosim, da se obrnem danes na Tebe s slednjim:

Dolgo časa sem premliljam, je li ne bi kazalo ustavoviti v Poljčanah posojilnico Raiffeisenovka. Poljčane leže na prometnem kraju in meni se zdi, da bi zanogel tak zavod tam prav napsalo napredovati. Misil sem na podobno ustavovitev tudi se v Ločah ter sprofil to idejo na nekem shodu v Kozjaku. Moj predlog je bil ob storuvalev in posojilcih tudi ob časopisov (Slovenski Gospodar) navdušeno sprejet. Skoda pa je le, da se nikdo poznae ni sprigel te misli, da bi prilie do ustavovitev.

Pisal sem pred leti tudi že ta močnjev župniku, žal da brespelno.

Prosim Te torej, posvetuj se z veljaki, kakor Ivanuk, župnik Medved etc. ter mi v kratku sporočaj cenjeno svoje mnenje. Na eventualni ustveni pogovor rad pridem, kadar me izvoli po-vabiti.

Cenjeneg, odgovore pričakujem ostanem
x rodoljubnimi pozdravi
udanji

Franjo Josi.“

Pripominim, da sem istega dne pisal podobno pismo zaradi ustavovite Raiffeisenovke se razmim drugim župnikom. Toda le malo povoljnih odgovorov sem dobil; najmanj pa je na moje pismo reagiral poljčanski župnik g. Cilenšček, kajti ni se mu niti vredno zelo, da bi mi bil odgovoril. Iz tega je tudi razvidno, kako malo so se brigli pred 5 leti razni gospodje, ki hčajo sedaj imeti vedno polna nata glede zasluga za zadržništvo, za stanovanje ali vsaj sodelovanje pri Raiffeisenovkah. Zaradi tega se pozneje tudi jaz na poljčanskega župnika glede posojilnic nisem več obratal, ampak sem se ustavilista brez njegovega sodelovanja s pomočjo marljivega gospoda nadučitelja Štreljina, ne da bi bil jaz tudi le z mazincem ganil in katero besedo črnih glede župnika, kar ustaviljeti, v Poljčanah prav dobro vedo. Jaz jem obrekovanja niti ne zamerim, ker vem, da so le slepo erodje v rokah strankarsko-političnih fanaticov. Taka je torej resnica.

In Gradsca. Zadnjo soboto je imela grška skupina svobodne tele, v kateri so zaračuni nemški nacionalci in socijalni demokrati, v Julijinih dvoranah shod v prvi vrsti povodom protikulturnega govora dr. Luengerjevega na dunajskem katoličkem shodu.

Sledil je bil v primeri s poleđinm pičlo obiskan, vsekakor pa precej zaniv. Govorila sta dr. Hartmann in dr. Bernhard iz Dunaja. Prvi je resno in jednoravno razpravjal o zgodovinskem razvoju klerikalizma ter jako dosledno označil, da je klerikalizem v socialnem življenju to, kar je radimenti na šivem telesu. Prodavil je tudi prof. Masaryk kakor mož, pred katerim naj se vask Nemeč odkrije. Drugi se je izrazil drastično in poverjal, da je svobodna Šola polje, kjer lahko vsak napredni mislec brez razlike strank in narodnosti deluje proti klerikalizmu; tu naj se ne vpraša, s kom temveč proti kom se gre. Nato je nastopilo par socijalnih demokratov in postavilo svobodni žoli prvo praktično naloge, da naj omogoci svobodomiselnim učiteljem prostost globanja z delovanjem na odprave tajne klasifikacije in na zobjitjanje gnatnega počitja. Dotok mimo in seglašno. Ko pa hoče govoriti tudi učenik „Tagblatta“ in imenu nemški nacionalcev, zagonjeno socijalni demokratije, ki se bili v vedini, tako energičen in trepet vik in krik, da se mora govornik kribi mirjenja in pončevanje od strani voditeljev shoda — umakniti. Socijalni demokrati so namreč vselej zadnjih političnih dogodkov tako razburjeni proti nemškim nacionalcem, da se niso mogli niti na tem shodu skupaj interesov vzdružiti jeso in arda. Ta vik in krik, med katerim so padače precej „okusne“ posroke, je trajal z majhnimi odmorji dve uri; stavila se je med tem resolucija in se je projekta ali miru niz bil več. Spomnil sem se ob tej prilici našli politični shodovi, na katerih se trgoajo kmetje Narodne stranke in Knečka zveza, še bolj pa našli poslanci, ki tudi ne smorejo v narodnostih, splet v skupnih interesih

skupno dečevati. In kdo je kriv? Na shodu so bili krivi razpora socijalni demokrati, pri razdroju naših poslanec pa klerikalci!

„k-a.“

Slovenske novice.

Štajersko.

— Miklavžev večer priredil celjska „Čitalnica“ v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju, jutri, v četrtek zvečer ob 7. uri. Vstopnina za odrašce 50 vin., dijake 20 vin., otroci v spremstvu staršev vstopnine prosti. — Darila se sprejemajo jutri, v četrtek od 2. ure popoldan naprej v „Čitalnici“.

— Pleseva vaja. Vdeleba je bila pri prvi plesni vaji v nedeljo od strani moških plesalcev-novincev jako povojna. Na žalost smo opazili, da je enj. damski svet stavkal ter se isti vdelebil. — Čas je jekrat in je doba plesnih venčkov skoraj pred nami; potem se bode marnikdo kesal, da je iste izpostili. Mesto da bi plesal primoran bo gledati, kako bodo marnljivi obiskovalci sedanje plesne šole rajali v modernih plesih. — Da se pa v istini pričičojo to pleso, je glavni pogoj, da točno prikašajo v vsaki plesni uri, ker kar se enkrat zamudi, se običajno več ne pride.

Upamo da bo današnja plesna vaja obojestransko dobro obiskana, da se bo lahko začelo s figuralnimi plesi. — Še enkrat opozarjam, da se vrše plesne vaje trikrat na teden in sicer ob nedeljah od 2. — 4. ure, ob sredah in petkih ob 8. — 10. ure zvečer.

Z eksira na operativni večer, ki se bode vršili v nedeljo, s. t. m., da danes opozarjam slavno plesaljeno občinstvo, da bo plesna vaja mesto v nedeljo v pondeljek, dne 9. t. m. ob 8. — 10. ure zvečer.

Kdor se bodo načrti plesati, je tem potom že enkrat vijadno vabljena, da se vdelebi plesnih vaj.

— Volitve v celjski okrajni zastop bodo v kratkem razpisane. Za Slovence so velikega pomena.

— Operativni večer v celjskem „Narodnem domu“ dne 8. decembra ima sledeni vspored:

1. A. Kutschera: Tri svatbe. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje gosp. A. Vaverka. 2. I. Goosod: Podoknica paža in opere „Romeo in Julija“. Prelofil M. Pugelj, poje gta. Frida Groszova. 3. I. Strauss: Gospod marquis iz opere „Netopir“. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje gospica Magda Skrdlikova. 4. I. Helmsberger: Ptidijski duet, pojet gta. Magda Skrdlikova in g. Ant. Vaverka. 5. Ciganka živiljenje. Koncertni valček. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje gta. Frida Groszova. 6. Kepeler: Skorec. Kuplet z trdiganjem. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje g. A. Vaverka. 7. V. Parma: Mina Valček iz opere „Nedak“, poje gospica Magda Skrdlikova. 8. F. Lehár: Pesem o vilji iz opere „Vesela vdova“. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje gta. Frida Groszova. 9. Helmsberger: Mici in Žan. Komičen prizor z petjem in plesom iz opere „Danaj posodi“. Priredil Fedor Gradišnik. Mici: gosp. Anton Vaverka. 10. I. Helmsberger: Pijanca. Drosper z plesom iz opere „Danaj posodi“. Slovensko besedilo priredil Fedor Gradišnik, poje gospica Magda Skrdlikova in g. Ant. Vaverka. — Vspored je tedaj nelo bogat in je izleti velikoga obiska tudi okolišanov.

— Za operativni večer članov slov. gledališča v Ljubljani.

ki se vrši v nedeljo, dne 8. t. m. je predpredaja vstopnica v trafiki g. Miklavževem v „Narodnem domu“.

— In Celje. V soboto dne 14. decembra 1907 se bo vršil redni občini zbor Celjskega pavaškega društva ob 8. uri srečer v celjski Čitalnici s sledenim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Porodčlo tajnika. 3. Po-ročilo blagajnika. 4. Volitve. 5. Slučajnosti. Ako ta zbor ob 8. uri ne bi bil sklepén, se vrši občini zbor ob 9. uri ob vsakem številin članov.

— Celje, dne 30. novembra 1907. Odber.

— In Celje. Pogreb gospa Minke dr. Brečičeve je prav jasno pokazal, kako priljubljen je bila zlasti med celjskimi Slovenci: videli smo za krsto korakati vse odličnejše celjsko-slovensko občinstvo, nadalje sorodnik in prijatelje iz St. Jurja in Ljubljane. Pevski zbor „Delavskega podpornega društva“ v Celju je zapel pod vodstvom g. Jos. Grossa po eno žalostisko pred hilo žalosti v Rotovški ulici in na pokopališču. Posorost so tudi vrbujali mnogoštevilni krasni venci sorodnikov, prijateljev in znancev.

— Za Dijakski kuhički v Celju je darovala Celjska posojilnica 20 K mesto venca na krsto pokojne gospo Minke dr. Brečičeve. Ravnokot je darovala Posojilnica v Ceiji Dijakski kuhički 20 K mesto venca na krsto pokojnega & gosp. Antonu Rancigajcu, župnika v St. Petru v Sav. dol., kot svojega bivšega člena nadelstva.

— Dijakski kuhički v Celju je daroval g. Josip Georg, odvetnik v Šmarji, 20 K mesto venca na krsto umrli gospo Minke dr. Brečičeve.

— Nesto venca na krsto pokojne gospo Minke Brečič darovala sta „Dijakski kuhički v Celju“ g. dr. J. Sernec 15 K in g. Fr. Lendar 10 K.

— Za Dijakski kuhički v Celju je nabral g. Ivan Zoller, nadaljitev na Gomilskem, na sedmisi pokojnega župana g. Mihaela Rakca 17 K. Srčna hvala!

— Tedaj za vesenje. Tvdni Singer & Co. delniška družba za izdelovanje šivalnih strojev v Celju, Kolodronke ulice Štev. 8, priredi od 6. do 21. decembra 1907 brezplačni poenai tedaj na umestno vesenje na originalnih Singerjevih šivalnih strojih „Central-Bobbins“. Tedaj se vrši v Gospodki ulici Štev. 8 nasproti hotela „Medvoden“ luda Ivan“. Podneče ore trajajo vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldan in od pol 2. do pol 5. ure popoldan.

— Celjska lazarističija. Prvo adventno nedeljo popoldan je čutil nek lazarist v cerkvi Sv. Jodeta pri Celju potrebo pri pridigi udrihati po „liberalcih“ in „Narodni stranki“. Med drugim je izustil tudi slednje pridigarke cvetke: „Kristus si si zbral apostolov za to, da bi ga izdelal kakor delajo liberalci narodne ali napredne stranke, kar je tako vse jedno, ki ho-dijo v cerkev samo zato, da bi zaradi kakke magle besede spravili duhovnika pred sodišče...“ Nadalje: „Kristus se ni pritočil, ni vzdignil rekuza, ker se ga na aramonsko smrtno obudiš...“ In: „Kristus je bil milijonkrat bolj pameten ko sv. Jozef in Marija, pa jim je bil vsokdar poslušen; nasi liberalci pa pravijo iz same prevzetosti in napuhu: „Ne poslušujmo duhovnikov!“ čeprav niso milijonkrat bolj pameti kakor duhovník.“ (Hvala za poklon! Bolj pametni pa so potem takem vendarje!) — Vprašali bi samo častit. čestna lazarista: ali je to sveto v podobljivo dole v cerkvi obrekovati in hujaskati proti ljudem, ki so morda boljši kristijani kot taki duhovníki? Ali so vtiči modje na Spod. Stajerskom, ki obsojajo iz globokega prepranja politično rovanje

duhovščine, ki hujaskajo deco proti očetom, ſene proti močem (koliko žalestnih vragov je povod na razpologl?) sami preveztniki, vokusni in denuncirjanti za sodišča? Nemški pregovor pravi: „Česar je srce polno, to ima človek na jesiku“ — in moramo nekote mislit sedaj na ta pregovor. S takimi pridigami pa genijo duhovnikov vse misleči in v resnic kričanski ljudi iz cerkve: saj ne vidijo v pridigaju svojega duhovnega očeta, svojega prijatelja in duševnega vodnika, temveč svojega ljutnjega sovražnika in obrekovalca. In takim ljudem bi naj bili pokorali, bi jih na spodljivo? Nikdar ne! Oko bi to storili, bi nas kot mode in kristjane vsak pa-nosten človek sanjeval.

— Usmrli je v Celju pomočnik pri tvrdki „Merku“ Hogenwart. Jatri ga odpeljajo na Korolico.

— Iz Škofje zase. Stvar z do-zdovljeno obsojeni ali samozmom se zdaj pojasnjuje. Koren alias Lipovšek je popol predlagal soboto zvečer v neki gostilni v Gaberji in sumljivo posovedoval po razmerah v hiši. Pozneje ponori se je vstavil pred hišo voz, na katerem so sedeli trije modje, ki so zahtevali, naj se odpre Gostilnica terga in storila, pač pa je opazila, da je jeden mod preseklosti plot, da bi se z dvorišča splasil v hišo. Potem je vstrelila in Koren je bil zadržan. Sodi se, da pripara ta Koren ali Lipovšek nevarni tatinski družbi, ki se valje časa vzemirja Savinsko dolino.

— V Št. Petru v Sav. dol. je nastavljen na provizorja dr. Iv. Jancič. No, ta bo pa prinesel mir v šentperško faro!

— Bralno in poveko društvo na Zgorajki Pavlik ima v nedeljo 8. dec. t. l. svoj redni letni občini zbor se sledenje sporedom: 1. Podzav. 2. Porodčlo tajnik. 3. Po-ročilo blagajnika. 4. Porodčlo knjižničarja. 5. Volitve treh pregledevalcev računov. Volitve odbora za leto 1908. 6. Slučajnosti. Uđe in sendje ste vabljeni, da se mnogoštevilno udeležite. Pridite, da sihite, kako je naše društvo v preteklem letu delovalo in kakšne uspehe je imelo. Zborovanje se vrši v gostilni g. Vinko Vada. Na veselo svidenje vas vabi — odbor.

— Iz Bretele. Kako zlebne ljudi imamo breščki Slovenci v lastnem taboru, kažeš brajaniki v „Slovenca“ in „Tagospoti“, ki se gizate tako do-slovno jednako, da ja je gotovo od-podala ista roka. Doliti se napredne veleposensnike, da iščemo kompromisa z Nemci za volitve v okrajni zastop breščki. To je tako grdo ladi in tako zlobno obrekovanje — vir si falibog lahko vsak misli — da je velika ne-vrnost, da bode dobiti slovenski stvari škodilo. Slovenski velepo-sensniki niso nikdar iskali zvese z Nemci, pač pa so ti ponudili Slovencem kompro-mis, katerega so pa slovenski veleposensniki odločno od-kličili. O tej ponudi je morda kaj skrivljeni dopis „Slovenca“ in „Tagospoti“ (tako lepo bratstvo!) in se niso obrekovati pre vsem sloven-škim in nemškim spodnjetajerskim svetom narodnih breščkih veleposens-nikov. Ako bil kompromis potreben, bi se isti moral skleniti z obema slov. strankama, kajti takoj se ne gre za „Narodno stranko“ ne za „Kmečko zveno“, temveč za slovenski okrajni zastop, česar važnost mora vsak polten Slovenc dobro upoštevati. Onemu breščnemu obrekovalcu v „Slovenca“ in „Tagospoti“ pa nate sanjevalev! Povrnilo se ma bode vse ob svojem času. Resnica in pravica je to vecaj smagala nad hinkavškim pobodžnjivim in koristolovstvom.

— V Žredah bo imelo tamino dnevnico „Straža“ v nedeljo, dne 22. decembra po veterinac občni zbor. Državni in prijatelji so pričrno vabljeni.

— Od Sr. Rupertia v Slovenskih goricah. Kdo se zavima za pristno katoličko-narodno slike, v katerih se naj zreali duhovniško-kmečko-zvezarska postava in njena kričansko-socialna izobražena dela, oponizimo na portret, katerega si je v pouč svojega obrazca nadaljek dopisnik v „Slov. Gospodarje“ štev. 55 od Sr. Ruperta v Slovenskih goricah. —

Res! Globoka, nedna izobrazba duha, omike svit! Kaj ne? Dopisnik tako visokoga poleta je kakor ustvarjen za predsednika katoličko-narodnega društva, za krajnega odbornika knežke zadrne zveze i. t. d.

Naročnikom „Slov. Gospodarje“ in njegovim edazm, brumnim bralcem pa iz srca privočimo okusne griflaje! Dober tek!!!

— Stalno spokajen je gosp. Jozef Močnik, nadaljitev pri Sv. Kanigundi na Poh, začasno vpojkovana z ed. dr. Francišku Goncu, učiteljicu na Polzeli.

— Kje se drugi! Ko se je pre-tekl teden glasoval proti najnemšemu predlogu socijalnih demokratov na občjanje državne življenje, se je vadigalo visokoljubni volilice — a v nači začudenje smo našli, da so glasovali proti najnemšemu predlogu samo gg. Hočevar, Boškar in Grafenauer (tisto bo korolico delavstvo posebej hv-ljano za to!) Kje so bili drugi? Kje so bili gg. dr. Korošec, Beukovič, Šusterič, Krek, Gorščinčar in tovarš?

— V Ptaju je ustanovil župan Ornig kuhičko ſolo za kmečka dekleta. IV. letak na mariborskem učiteljskem — izključen. V pondeljek se e pripeljal in Graden del nadzornik ter opominjal učiteljskičnice v 4. letnici naj opstajajo nadaljnji „strajki“. Ob 11. urji je imel Gabrijel Majcen podneblavati v 4. letnici zemljepisje, a vkljub opominu nadzornikov so zoper izostali vsi učiteljski volilice — a v nači začudenje smo našli, da so glasovali proti najnemšemu predlogu samo gg. Hočevar, Boškar in Grafenauer (tisto bo korolico delavstvo posebej hv-ljano za to!) Kje so bili drugi? Kje so bili gg. dr. Korošec, Beukovič, Šusterič, Krek, Gorščinčar in tovarš?

— V Ptaju je ustanovil župan Ornig kuhičko ſolo za kmečka dekleta.

IV. letak na mariborskem učiteljskem — izključen. V pondeljek se e pripeljal in Graden del nadzornik ter opominjal učiteljskičnice v 4. letnici naj opstajajo nadaljnji „strajki“. Ob 11. urji je imel Gabrijel Majcen podneblavati v 4. letnici zemljepisje, a vkljub opominu nadzornikov so zoper izostali vši učiteljski volilice — a v nači začudenje smo našli, da so glasovali proti najnemšemu predlogu samo gg. Hočevar, Boškar in Grafenauer (tisto bo korolico delavstvo posebej hv-ljano za to!) Kje so bili drugi? Kje so bili gg. dr. Korošec, Beukovič, Šusterič, Krek, Gorščinčar in tovarš?

— Se je strajk na mariborskem učiteljskem. Pit je nam iz Maribora: Kazni, kateri je namenil proforski zbor učiteljskičnikom 4. letnika, so sledile: 1. Graja od konferenč. 2. sistiranje vseh stipendij. 3. sistiranje vseh podpor. 4. slab red iz avnosti. 5. četrti letnik se zapre na nedoločen čas.

— Maribor prehvaloval se je pri-pravila, da bo učiteljskičnice brez ostra na narodnost podpiralo, dokler se zadeva ne resi. Da se jo resila na tak način, je — skandal. — Danes čitamo, da sta državna poslaneca Hofmann-Wellenhof in Marchkl bila pri načelnem ministru radi te zadeve in je objekt, da se bo podstavlji o vročih strajki in storil vse potrebno. Ker se javnost toliko zanima za ta dogodek, je gotovo, da bo Majcen del, odkoder je prišel. Žalostno samo, da se našim državno-borskih poslanecem ne zdi vredno storiti jednega koraka v tej zadevi, ki zanima celo vse. Spodnji Stajer. Potem pa se bo zoper tostilo in tostilo, da se Nemci izkoristili strajki!

— Romško društvo na Maribor in občino si je izvolilo predsednika dr. Lorbere ml. Društvo je postal čisto frakarsko in nima s širšimi sloji prekrivajoča nobenega stika.

— Mariborsko poročno sodišče je obodilo 25 letnega delavca Taccaria iz Dravskega rebera zavojlo ropa k desetleti jeki in 20 letnega sidarskega pomočnika iz Maribora, Proščerja, k lastjeti jeki. O obeh zločinih smo svetovalno poročali.

— Pod vrat se je vrgla v Zagreb vrat slovenska ženska Neža Jurak, doma iz Buzeljega na Stajerskem. Zložljene imo roke in noge ter bodo najbrž umrla.

— Podne ravnateljstvo v Gradenznamerava premedeljati slovenske politike uradnike na slovenska tla in proti temu, da uradniki sami platičajo stroške premedilje. Da bi se ta krivica preprodila, je napravilo uredništvo "Nov. Slov. Štajerja" s posebnim dopisom vse slovenske liste, da bi protestirali proti tej krivici. Odvali pa sta se name "Domovina" in "Dova Doba". Vsem drugim slovenskim listom se ni storilo vredno potegniti se z nekaj besedami za koristi slov. polit. uradnikov.

— Iz Ptuja. Zadnji "Narodni List" poroča in Hajdine nad dragim, da v zadnjem Senčkovitovi gostilnici radi sahajojo mnogi manj in bolj odlični slovenski gostje. Prav je tako, saj je hita poletna in gostilna na dobrem glasu, zatočiti jo priporoča tudi kramar Slavitsch v znazalem ptičjaku "Štajer".

Bilo bi po steči, da bi vi "bolj odlični" Senčkovitovi slovenski gostje hoteli delovati na to, da bi raz te narodne gostine inginij samosenski napis in se nadomestili z slovenskim.

Obitaj Senčkovitova je zgodena, zato bode pa tudi brez večga upora ustregla vasi Želj.

In ko bo díl Senčkovitova gostilne na Hajdini slovenski napis, takrat bo ista in bolj ugledna, in vi "odličnejši" Senčkovitovi slovenski gostje si smeta s ponosom svojiti navedeni častni prizvek.

— Jubilajno cesarjevo podobe v spomin nastopa austrijskega vladca je izdelala državna tiskarna. Iznosno se nelo smetno po vročem W. Ungerju.

— Izdatanje poštnih in telefonskih pristojbin. Odlok trgovinskega ministra, tisoč se množina poštih in telefonskih pristojbin izide že prihodje dni. Olajšave bodo valjale od 1. januarja 1908 naprej. (Glej politični pregled "Domovine" N. 139.)

— Jubilajno poštne znamke. Po vodom 60 letico vsele načela cesarja ima poština uprava poslovne jubilajne poštne znamke. Na 8 in 10 vinarških znankah je podoba načela cesarja. Stike je izdelal profesor Karel Mozer.

— Kakšna bo zima? Za decembra prorokujejo razni vremenski praviki mnogo snega in oster hrič, pozneje pa bo leto suho, jasno vreme.

Kranjsko.

— Društvo slov. kamnikarjev in kranjskih kamnikarjev je daroval g. Jobadić lastnik prve jugoslov. tovarne za ka-vine izvrogate v Ljubljani, 50 K.

— Društvo odvetniških in notarskih uradnikov na Kranjskem se je osnovalo minolo soboto v Ljubljani.

— V smrt na vekih je bila obsojenja v ponedeljek pred ljublj. portnatom sodiščem Marija Rozman, ki je z milicijo zastrupila svojega 6 letnega otroka.

— Razstavo in prodaja namiznega sedja je priredila kmetijska šola na Grmu v mestni hiši v Novem mestu. Razstavljeni so bile jabolka, hrniški, orehi in nečlpi. Sedja se je mnogo prodalo.

— K stavbi redovnika za mesto Kranj bo prispelo voda 248.000 K. Zgradba se bo razpiala v kratek.

— Nemški šolski nadzornik na Kranjskem! "Slovenec" poroča, da nemerava načelno ministerstvo nastaviti ponovne šolske nadzornike za nemške šole na Kranjskem. List pa dostavlja, da se to najbrž samo govoriče.

— Velik podar. Zadnjo nedeljo je uenil podar v Gorenji vasi pri Logatu ogenj 16 postopki. Zadigli so najbrž otroci-cigaričarji.

— Nasreda na mostu. Na mostu čez Savo pri St. Jakobu sta zadele dva vozna drag ob dragemu tako močno, da se padle trije osebe čez mostno ograjo v vodo in utonile.

— Postopek sumoser. V ponedeljek zvreder se je hotel v Ljubljani stopiti nek vojak-novinec. Naključje je hotelo, da se je med potjo spodnaknil in padel. Take so ga dobiteli tovariti in ga z velikim trudem spravili v kontopotorje vojašnico nazaj.

— Pijančeva smrt. V Rudniku je izplil 28 letni kovač Jozef Cimperman v jednem dnu tri četrti litri žganja in čez jedno uro umrl.

Iščem dečka

Iz dobre hiše kateri bi imel veselje em za mošarske obrte. 2-3

Iwan Grobušek
mesar, Brežice.

Sprejemem takoj

trgovske pomočnice

hot voditeljico svoje podružnice v Šmarjeti blizu Rimskih toplice

Andi. Elsbacher
v Laskem trgu. 3-1

Prada se

po velo nizki ceni
posessivo lepo kmetička
z gospodarskimi poslopji. Zemljišče
(hosta, travnik in njive) meri
70 johov. Kupci naj se oglašajo na
ravnost pri posessniku Antonu
Kmetiču, Šekovje, pošta
Zagorje ob Savi. 104 2-2

Zahvala.

Nemila usoda nam je iztrgla tako preljubljeno, nepozabno
sopropo, oziroma mater, hčero, nedakinjo, sestro, svakinjo in tetu grobo

Minko Brečič, roj. Pramseis.

Dedio nam je toliko dokazov ljubezljivtega in priznega sočutja
porovom bridle izgube rajece, podarilo se nam je mnogočevalna
krasna venčev in izredno mnogočevalna adeležna pri pogrebu nam
je bila srečna, kako priljubljena je bila ranjka pri vseh sorodnikih,
prijetih in zasečnih. Za vse te dokaze sočutja, dobrohotnosti in
in naklonjenosti izrazimo svojo najtoplejšo zahvalo.

Zalujodi ostali.

Savinski liker

preiskan in
preizkušen
na ces. kr.
poljedelj-
skem pre-
izkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in
gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčolini
napoju v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENČ KVEDER Žalec v Savinskem dolnu, Stajerska.

500 150-9

Steekenpferd lilijino milo

50-56 od Bergmann & dr. Državljani in Dedin na Labi (Češko) 97
je in celoti po priznanih katerih dobravimo dan za doberom, najboljšje adrešnike mila
presti pogrom na lico in v doseg nošte, mehke kote in zdrave barve na obrovi.
Lamed po 50 v je dobiti po vrvi lastnosti, druganj, trjerjav in dleveni in milom ter pri krepilj.

Darujte Ciril-Metodovi družbi!

„Ilustrovani narodni koledar“ letnik XIX. za leto 1908 | je izšel in je dobiti v Zvezni tiskarni v Celju. Cena: broširan K 1—, elegantno v platno vezan K 150, po pošti 20 yinarjev ved.

Uredil
prof. dr. flnt. Dolar.

Galošne, Novozemski priprava → P. Kostič v Celju.